

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2014-09-22
Meddelad i
Linköping

Mål nr
4438-14

SÖKANDE

DÅ Elektriska AB, 556748-7797
Nypongången 22
611 57 Nyköping

MOTPART

1. Kustbostäder i Oxelösund AB, 556527-0062
Sjögatan 28
613 81 Oxelösund

2. Oxelö Energi AB, 556070-9429
613 81 Oxelösund

3. Oxelösunds kommun
613 81 Oxelösund

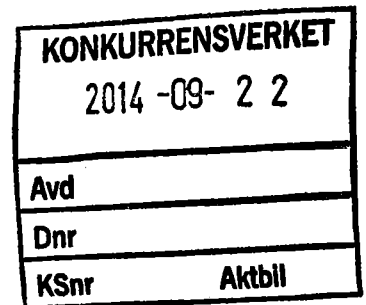
Ombud för 1 och 2: Oxelösunds kommun
613 81 Oxelösund

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 173688

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Oxelösunds kommun, Kustbostäder i Oxelösund AB och Oxelö Energi AB (kommunen) genomför en upphandling avseende ramavtal benämnd Elarbeten, diarienummer 190194. Vid upphandlingen tillämpas öppet förfarande och tilldelning av kontrakt sker till anbud med lägst pris. Av tilldelningsbeslut den 18 juni 2014 framgår att antaget anbud lämnats av Carverion Sverige AB. Av upphandlingsrapporten framgår bl.a. att anbudet från DÅ Elektriska AB (bolaget) saknar uppgifter om kompetens inom området installation och service av styr- och reglerutrustning för värme och ventilation samt fastighetsautomatik för att uppfylla kravet på kompetens enligt förfrågningsunderlagets punkt 16.2.c. Förmågan att vägleda beställaren gällande utvecklingen inom verksamhetsområdet samt ny energieffektiv teknik bedöms vara mindre bra. Anbudet bedöms därför inte kvalificerat för att utvärderas.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen görs om alternativt att rättelse sker på så sätt att bolagets anbud får delta i anbudsutvärderingen.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan.

VAD PARTERNA ANFÖRT

Bolaget

Kraven enligt förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Bolagets anbud underkändes på grund av service av hushållsvitvaror, värme och ventilation samt fastighetsautomatik och energieffektiv teknik. Gällande service av hushållsvitvaror så har bolaget i sitt anbud bifogat dokumentation i form av

behörighetsintyg både inom områdena el och kyla. Bolaget har även i sitt anbud presenterat dokumentation i form av kompetens och erfarenhet inom området värme och ventilation samt fastighetsautomatik. Vidare har bolaget i sitt anbud beskrivit hur de arbetar aktivt som grön installatör med uttalat energieffektiva produkter.

Utformningen av aktuellt skall-krav och bedömningen därav är av godtycklig karaktär. Bolagets anbud kan inte förkastas på grund av bristande dokumentation av skall-krav eftersom dessa är lämnade i enlighet med förfrågningsunderlaget. Intyg/dokumentation utgör vidare ett ytterst ospecifikt krav. Krav som kan tolkas på så många sätt måste ses som godtyckliga snarare än tydliga. Bolaget borde tillåtas komplettera sitt anbud med den specifika information kommunen kräver utöver den information bolaget redan lämnat.

Kommunen

Samtliga anbudsgivare har behandlats på ett likvärdigt sätt och upphandlingen är genomförd på ett öppet sätt enligt 1 kap. 9 § LOU. Utvärderingen är genomförd i enlighet med uppställda kriterier i förfrågningsunderlaget. Utvärdering av anbud innehåller alltid ett mindre mått av skönsmässighet då det inte är fråga om en exakt vetenskap. Två personer kan bedöma anbudena olika även om de har tillgång till exakt samma information om anbudena. Vad som krävs enligt LOU är att anbudsprövningen sker utan godtycke, dvs. att den följer lagen och föreskrifterna i det givna förfrågningsunderlaget. Kvalificering av anbudsgivaren och utvärderingen av de olika anbudena har gjorts på ett professionellt och affärsmässigt sätt i full överensstämmelse med LOU.

För att anbudet ska vara kvalificerat måste samtliga skall-krav vara uppfyllda och begärda intyg och bevis vara bifogade. I anbudet från bolaget saknas uppgifter om kompetens inom området installation och service av styr- och reglerutrustning för värme och ventilation samt fastighetsautomatik för att uppfylla kravet på kompetens enligt förfrågningsunderlagets punkt 16.2.c. Intyg eller övrig dokumentation som beskriver efterfrågad kompetens saknas också varför det inte finns underlag för att på ett sakligt och neutralt sätt göra en bedömning av kompetensen på bolagets erbjudna resurser.

Då det klart framgår av förfrågningsunderlaget de villkor för att anbud ska vara kvalificerat måste även begärda intyg och bevis vara bifogade och då dessa saknas finns inte förutsättningar för att kvalificera anbudet och bolaget. En sådan kvalificering av bolaget skulle strida mot LOU. Att komplettera anbudet efter anbudstidens utgång med information som styrker anbudsgivarens kompetens är inte heller tillåtet enligt LOU.

UTREDNINGEN

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande under angivna punkter.

16. Krav på leverantören

2. Anbudsgivarens erbjudna resurser skall

a. inneha elbehörighet

b. vara utbildade i eller ha dokumenterad kunskap i service av hushållsapparater.

c. vara utbildade i eller ha dokumenterad kunskap i installation och service av styr- och reglerutrustning för värme och ventilation samt fastighetsautomatik.

Till anbudet bifogas:

2. Intyg/dokumentation att erbjudna resurser uppfyller ställda krav enligt 2 a–c.
3. Beskrivning av hur anbudsgivaren kan vara vägvisare/informatör när det gäller utveckling inom verksamhetsområdet samt ny energieffektiv teknik.

24. Anbudsprövning

Efter anbudsöppning kommer anbud att prövas och utvärderas i två steg.

Kvalifikationsfasen

Denna första fas av anbudsutvärderingen innebär en prövning av att anbudsgivaren och anbudet uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda skall-kraven. Kvalificeringsfasen omfattar granskning av finansiell ställning, teknisk förmåga och kapacitet mm. För att anbudet skall vara kvalificerat, måste även begärda intyg och bevis vara bifogade.

Utvärderingsfas

Samtliga anbud som accepterats i steg 1 kommer att utvärderas utifrån givna utvärderingskriterier.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

I 16 kap. 6 § första stycket LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 9 kap. 8 § andra stycket LOU framgår bl.a. att en upphandlande myndighet får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Förvaltningsrättens bedömning

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69). Det är således bolaget som har att visa att kommunen har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU samt att bolaget har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

Bolagets anbud har förkastats med hänvisning till att det saknar uppgifter om kompetens inom området installation och service av styr- och reglerutrustning för värme och ventilation samt fastighetsautomatik för att uppfylla kravet på kompetens enligt förfrågningsunderlagets punkt 16.2.c. Förmågan att vägleda beställaren gällande utvecklingen inom verksamhetsområdet samt ny energieffektiv teknik bedömdes vara mindre bra.

Bolaget har bl.a. gjort gällande att anbudet felaktigt underkändes på grund av service av hushållsvaror. Eftersom bolagets anbud inte har förkastats

utifrån det obligatoriska kravet i förfrågningsunderlagets punkt 16.2.b om att anbudsgivarens erbjudna resurser skall vara utbildade i eller ha dokumenterad kunskap i service av hushållsvitvaror saknas skäl för förvaltningsrätten att pröva huruvida bolaget uppfyller det kravet.

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av det kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. En upphandlande myndighet har dock en långtgående frihet att bestämma förfrågningsunderlagets utformning under förutsättning att det inte strider mot det upphandlingsrättsliga regelverket (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i RÅ 2002 ref. 50). Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandling och innebär att den upphandlande myndigheten är den som får anses bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivarens erbjudna resurser skall vara utbildade i eller ha dokumenterad kunskap i installation och service av styr- och reglerutrustning för värme och ventilation samt fastighetsautomatik. Vidare framgår att till anbudet bifogas intyg eller dokumentation som visar att erbjudna resurser uppfyller kravet i 16.2.a–c. Intygen eller dokumentationen ska således visa att erbjudna resurser har erforderlig kompetens. Det kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses råda någon väsentlig oklarhet beträffande aktuellt obligatoriskt krav då detta på ett tydligt sätt framgår av förfrågningsunderlaget.

Det ankommer i regel på anbudsgivaren att visa att denne uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven. Till bolagets anbud har bifogats behörighetsbevis som elinstallatör med allmän behörighet, certifikat avseende kompetens för arbete med kyl- och värmepumpanläggningar enligt EU-förordning nr 303/2008 av den 2 april 2008 och enligt köldmedieför-

ordningen (2007:846) samt intyg om genomförd utbildning benämnd energideklaration – utbildning inför certifiering behörighetsnivå normal och kvalificerad. Bolagets anbud innehåller emellertid varken intyg eller dokumentation som visar att bolagets erbjudna resurser är utbildad i eller har dokumenterad kunskap i installation och service av styr- och reglerutrustning för värme och ventilation samt fastighetsautomatik. Enligt förvaltningsrättens mening kan det inte heller i övrigt av bolagets anbud utläsas att ifrågakravande obligatoriskt krav är uppfyllt.

Bolaget har därtill gjort gällande att kommunen borde inhämtat komplettering av anbudet. Av 9 kap. 8 § andra stycket LOU framgår att myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Med förtydligande och komplettering avses att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras, dvs. tidigare lämnade uppgifter får inte ändras eller ersättas av nya uppgifter (jfr Generaladvokaten Lenz förslag till avgörande i EU-domstolens mål C-87/94, "Wallonska bussarna"). Av bestämmelsens lydelse följer att det inte finns en skyldighet för den upphandlande myndigheten att begära förtydliganden eller kompletteringar av anbud. Om en leverantör tillåts att förtydliga eller komplettera får dock likabehandlingsprincipen i regel den betydelsen att samtliga leverantörer som befinner sig i samma situation måste tillåtas göra motsvarande förtydliganden (jfr EU-domstolens dom i mål C-599/10, "SAG"). Att låta en anbudsgivare förtydliga sitt anbud genom att i efterhand komplettera med uppgifter som enligt de obligatoriska kraven skulle ha lämnats tillsammans med anbudet utgör enligt förvaltningsrättens mening inte ett sådant förtydligande eller en sådan komplettering som avses i 9 kap. 8 § andra stycket LOU.

Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att bolaget inte förmått visa att kommunen brutit mot vare sig någon av de grundläggande principerna i

1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU genom att utesluta bolaget från utvärderingen. Därmed saknas grund för ingripande mot upphandlingen. Bolagets ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Annica Svedberg

Föredragande har varit Tobias Fredriksson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.